

เฉลิมพระเกียรติ โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) ระดับพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓
สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓

ชื่อ - นามสกุล..... เลขที่.....

โรงเรียน.....

สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สารบัญ

หน้า

หน่วยย่อยที่ ๑	สิ่งแวดล้อมของฉัน	
เรื่อง	สิ่งแวดล้อม	๓
หน่วยย่อยที่ ๒	ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม	
เรื่อง	ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม	๙
หน่วยย่อยที่ ๓	ทรัพยากรของเรา	
เรื่อง	ทรัพยากรธรรมชาติ	๑๕
หน่วยย่อยที่ ๔	การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน	
เรื่อง	การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน	๒๓
ข้อสอบประจำหน่วย		๒๙

ใบงาน

ป. ๓.๑ / ผ. ๑

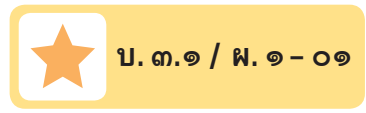
หน่วยย่อยที่ ๑ สิ่งแวดล้อมของฉัน

เรื่อง สิ่งแวดล้อม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ๒ และ ๓

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่
วันที่ เดือน พ.ศ.

กิจกรรมที่ ๑ สิ่งรอบตัวมีอะไรบ้าง

จุดประสงค์

สังเกต ระบุความหมายของสิ่งแวดล้อมและจำแนกประเภทของสิ่งแวดล้อม

วัสดุ-อุปกรณ์

๑. กระดาษสำหรับทำบัตรคำ
๒. ดินสอ
๓. ดินสอสี

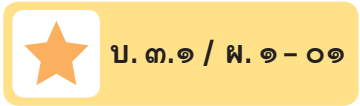

วิธีทำ

๑. สำรวจสิ่งต่างๆ รอบตัว บันทึกสิ่งที่สังเกตได้
๒. จำแนกสิ่งที่สังเกตได้ออกเป็น สิ่งมีชีวิตกับ สิ่งไม่มีชีวิต บันทึกผล

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่
วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงาน ๐๑ : สิ่งรอบตัว

บันทึกผลการทำกิจกรรม

สิ่งที่พบ “ในห้องเรียนของเรา” ได้แก่

สิ่งที่พบ “นอกห้องเรียนของเรา” ได้แก่

จำแนกสิ่งต่างๆ ที่พบทั้งในและนอกห้องเรียนว่า สิ่งใดมีชีวิตและสิ่งใดไม่มีชีวิต

ในห้องเรียน

สิ่งที่มีชีวิต

สิ่งที่ไม่มีชีวิต

Blank writing area for 'สิ่งที่มีชีวิต' (Living things) in the classroom, featuring horizontal lines for text entry.

Blank writing area for 'สิ่งที่ไม่มีชีวิต' (Non-living things) in the classroom, featuring horizontal lines for text entry.

นอกห้องเรียน

สิ่งที่มีชีวิต

สิ่งที่ไม่มีชีวิต

Blank writing area for 'สิ่งที่มีชีวิต' (Living things) outside the classroom, featuring horizontal lines for text entry.

Blank writing area for 'สิ่งที่ไม่มีชีวิต' (Non-living things) outside the classroom, featuring horizontal lines for text entry.

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่
วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงาน ๐๒ : แบบฝึกหัด เรื่องสิ่งแวดล้อมรอบตัว

คำชี้แจง : เติมคำตอบว่าภาพที่เห็นเป็นภาพอะไร
ถ้าเป็นสิ่งที่มีความมีชีวิตให้เติม เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ถ้าเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิตให้เติม เครื่องหมาย X ลงในช่อง

๑. _____

๒. _____

๓. _____

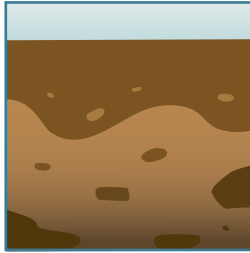
๔. _____

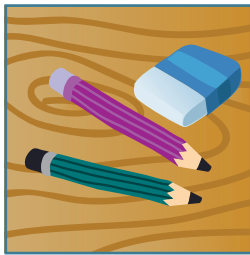
ສູ.

ຜ.

ຜ.

ຜ.

ຜ.

ຜ.

ใบงาน

ป. ๓.๒ / ผ. ๒

หน่วยย่อยที่ ๒

ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม

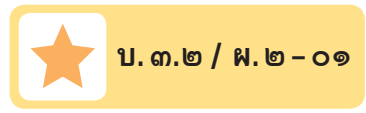
เรื่อง ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ๒ และ ๓

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่
วันที่ เดือน พ.ศ.

กิจกรรมที่ ๑ สิ่งมีชีวิตนี้สำคัญอย่างไร

จุดประสงค์

สังเกตและระบุถึงรูปร่างลักษณะของสิ่งมีชีวิตที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

วัสดุ-อุปกรณ์

—

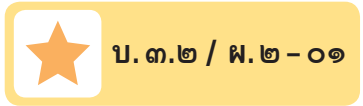

วิธีทำ

๑. เลือกสิ่งมีชีวิตที่สนใจกลุ่มละ ๑ ชนิด
๒. ระบุชนิดของสิ่งมีชีวิตที่สนใจ สังเกตและบันทึกรูปร่างลักษณะของสิ่งมีชีวิตนั้น พร้อมทั้งอธิบายรูปร่างลักษณะที่เป็นประโยชน์ต่อสิ่งมีชีวิตชนิดนั้นแล้วบันทึกผล
๓. ค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตชนิดนั้นกับสิ่งแวดล้อมแล้วบันทึกผล

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่
วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงาน ๐๑ : ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม

บันทึกผลการทำกิจกรรม

สิ่งมีชีวิตนี้ คือ

สิ่งมีชีวิตมีรูปร่างลักษณะ ดังนี้

ผลการค้นคว้าเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม

Handwriting practice lines consisting of multiple sets of three horizontal lines (top, middle, bottom) for text entry.

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่
วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงาน ๐๒ : แบบฝึกหัด เรื่องความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิต
กับสิ่งแวดล้อม

คำชี้แจง : ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

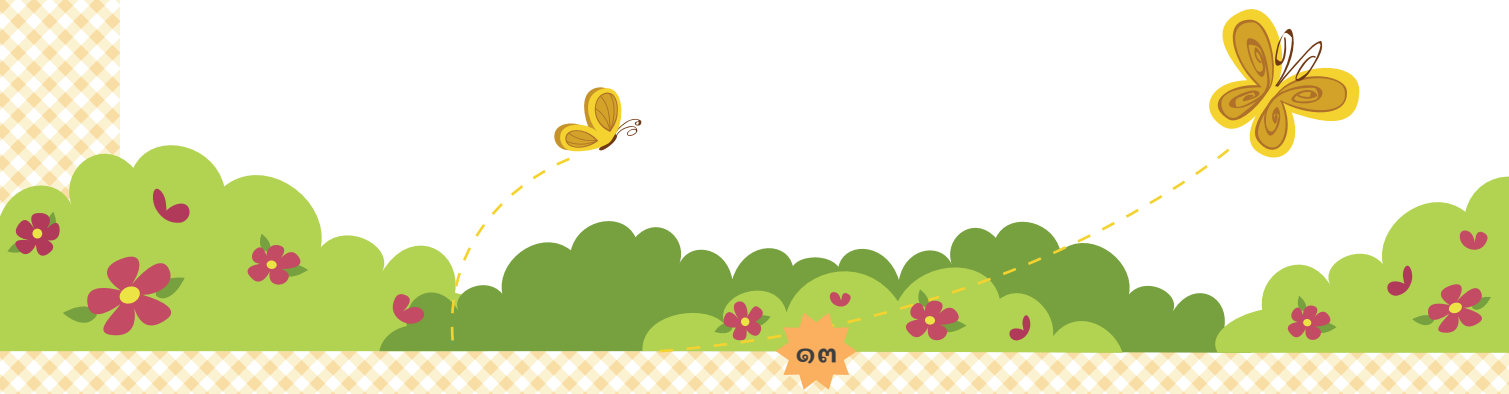
รูปร่าง ลักษณะใดของช้างที่เหมาะสมกับการกิน
อาหาร

.....
.....
.....
.....

รูปร่าง ลักษณะใดของตั๊กแตนที่เหมาะสมกับการเคลื่อนที่

.....
.....
.....
.....

๓.

รูปร่าง ลักษณะใดของลิงที่เหมาะสมกับการอาศัย
อยู่บนต้นไม้

๔.

รูปร่าง ลักษณะใดของผักกระเฉดที่เหมาะสมกับการ
ทอดยาวและลอยตัวอยู่บนน้ำ

๕.

รูปร่าง ลักษณะใดของต้นกระบองเพชรที่ทำให้
ทนทานต่อความแห้งแล้งได้

ใบงาน

ป. ๓.๓ / ผ. ๓

หน่วยย่อยที่ ๓

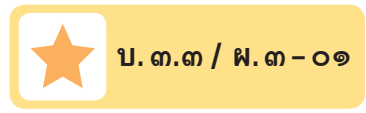
ทรัพยากรของเรา

เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ๒ และ ๓

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่
วันที่ เดือน พ.ศ.

กิจกรรมที่ ๑ ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นมีอะไรบ้าง

จุดประสงค์

สำรวจและอธิบายความหมายของทรัพยากรธรรมชาติ พร้อมทั้งระบุ
ความสำคัญและประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น

วัสดุ-อุปกรณ์

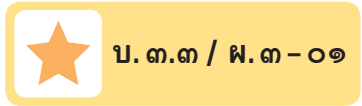
—

วิธีทำ

๑. สำรวจสิ่งต่างๆ รอบตัว บันทึกผล
๒. จำแนกสิ่งที่สำรวจออกเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ กับสิ่งที่
มนุษย์สร้างขึ้น บันทึกผล
๓. อ่านใบความรู้และอภิปราย เพื่อลงความเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของ
ทรัพยากรธรรมชาติ บันทึกผล

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่
วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงาน ๐๑ : ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น

บันทึกผลการทำกิจกรรม

ผลการสำรวจสิ่งต่าง ๆ รอบตัว

Large dashed purple box for student notes.

๑. สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติได้แก่อะไรบ้าง

Handwriting practice lines for the first question.

๒. สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นได้แก่อะไรบ้าง

๓. สิ่งแวดล้อมรอบตัวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติเรียกว่าอะไร

๔. มีสิ่งแวดล้อมอื่นๆ อีกหรือไม่ ที่ไม่พบในท้องถิ่นของนักเรียน

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่

วันที่ เดือน พ.ศ.

บ.๓.๓ / พ.๓-๐๒

ใบงาน ๐๒ : ประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น

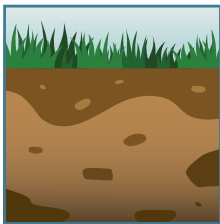
คำชี้แจง : ให้นักเรียนจับคู่ทรัพยากรธรรมชาติกับการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรนั้น ๆ ให้ถูกต้อง (โดยสามารถจับคู่ทรัพยากรธรรมชาติกับประโยชน์ได้มากกว่า ๑ อย่าง)

ป่าไม้

- เป็นต้นกำเนิดของแหล่งต้นน้ำลำธาร
- เป็นแหล่งผลิตกระแสไฟฟ้า

ดิน

- เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า
- เป็นสิ่งที่สิ่งมีชีวิตทุกชนิดใช้หายใจ

แหล่งน้ำ

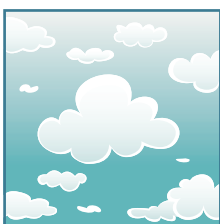
- เป็นแหล่งสะสมแร่ธาตุให้กับต้นไม้
- เป็นแหล่งเพาะปลูกพืช

สัตว์ป่า

- ทำให้เกิดความชุ่มชื้นและป้องกันการพังทลายของดิน

อากาศ

- เป็นที่อยู่ของสัตว์น้ำ
- ทำให้สิ่งแวดล้อมเกิดความสมดุล

ใบความรู้ เรื่องประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติ

ดิน หิน น้ำ อากาศ ป่าไม้ สัตว์ป่า เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อมนุษย์

๑. **ดิน** เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่เราสามารถพบได้ทุกท้องถิ่น ซึ่งอาจเป็นชนิดที่ต่างกัน เช่น ดินทราย ดินเหนียว ดินร่วน ดินมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของคน สัตว์ และพืช เพราะเป็นแหล่งในการปลูกพืช ซึ่งทำให้มีอาหารแก่คนและสัตว์ ดินยังเป็นที่อยู่อาศัยของพืชและสัตว์บางชนิด

๒. **น้ำ** น้ำแต่ละภาคของประเทศไทยมีความแตกต่างกันแล้วแต่ปริมาณฝนของแต่ละที่ น้ำมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ และเป็นปัจจัยสำคัญในการเพาะปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และการทำอุตสาหกรรมต่าง ๆ ใช้เป็นแหล่งพลังงานผลิตกระแสไฟฟ้า

๓. **อากาศ** เป็นสิ่งที่มีอยู่ทุกหนทุกแห่ง อากาศมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตทุกชนิด เพราะสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ต้องการอากาศสำหรับใช้ในการหายใจ

๔. **ป่าไม้** เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าต่าง ๆ เป็นแหล่งผลิตอาหาร สมุนไพร แหล่งผลิตไม้ นำมาใช้ทำสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร ทำให้เกิดความชุ่มชื้น ป้องกันการพังทลายของหน้าดิน บรรเทาความรุนแรงของลมพายุ เป็นต้น

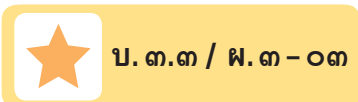

๕. สัตว์ป่า มีประโยชน์ต่อการศึกษาวีชีวิตและธรรมชาติของสัตว์เพื่อให้
มนุษย์ได้รู้จักวิธีการที่จะอาศัยอยู่ร่วมกับสิ่งมีชีวิตได้

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่
วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงาน ๐๓ : แบบฝึกหัด เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติ

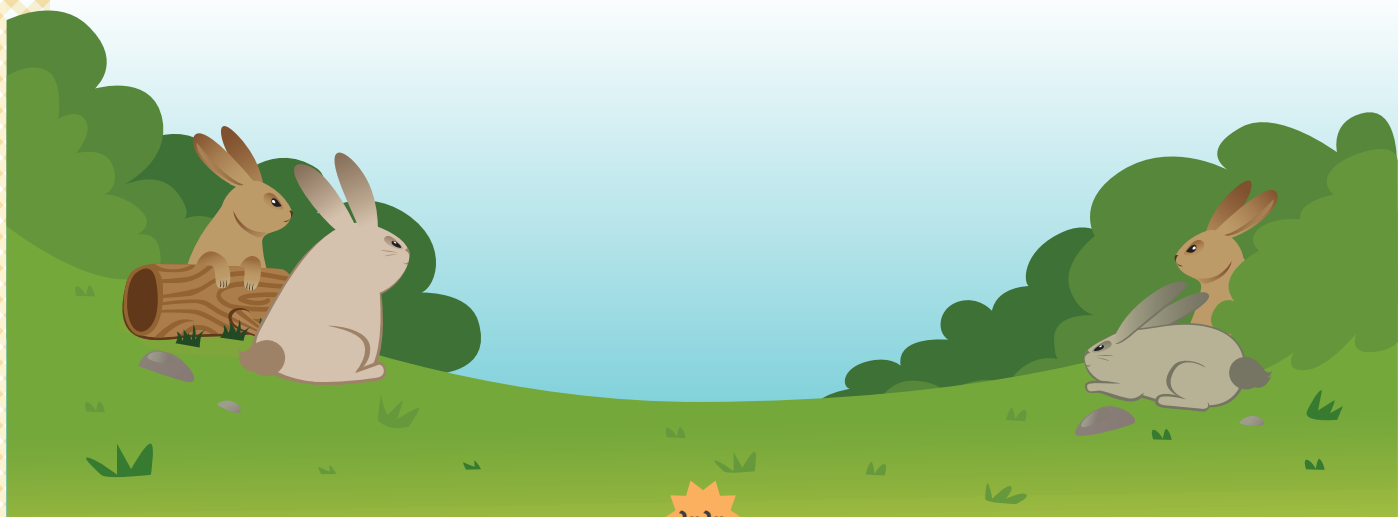
เติมคำข้อความข้างล่างให้สมบูรณ์

..... ที่เกิดตามธรรมชาติ

จัดเป็น

เช่น

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ใบงาน

บ. ๓.๔ / พ. ๔

หน่วยย่อยที่ ๔

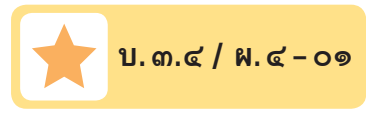
การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน

เรื่อง การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ๒ และ ๓

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่
วันที่ เดือน พ.ศ.

กิจกรรมที่ ๑ จะใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไร

จุดประสงค์

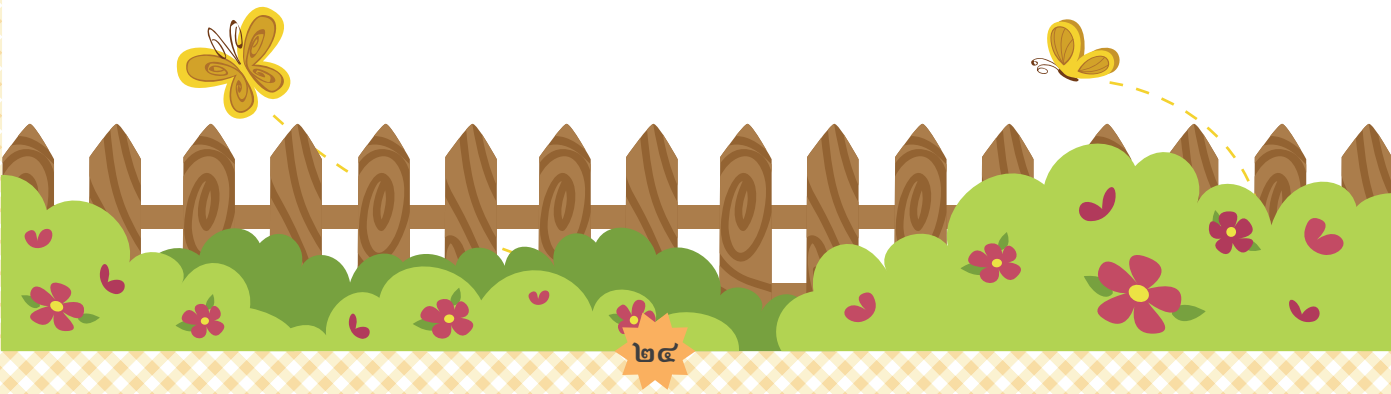
ตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ และใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด และคุ้มค่า

วัสดุ-อุปกรณ์

—

วิธีทำ

- นักเรียนบันทึกกิจกรรมประจำวันของตน ตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐ – ๒๐.๐๐ น. ในประเด็นต่างๆ ดังนี้
 - มีกิจกรรมอะไรบ้าง
 - ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอะไร
 - มีผลที่เกิดต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไร
 - มีแนวทางการแก้ไขอย่างไร
- บันทึกข้อมูลและอภิปรายผลการบันทึกกับสมาชิกในกลุ่ม พร้อมหาข้อสรุปและแนวทางการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและคุ้มค่า

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่

วันที่ เดือน พ.ศ.

บ. ๓.๔ / พ.๔ - ๐๑

ใบงาน ๐๑ : การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและคุ้มค่า

บันทึกผลการทำกิจกรรม

ตาราง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติใน ๑ วัน

ลำดับที่	กิจกรรม	ทรัพยากรที่ใช้	ผลต่อสิ่งแวดล้อม	แนวทางแก้ไข

คำถามหลังจากทำกิจกรรม

๑. ทรัพยากรธรรมชาติที่นักเรียนใช้มากที่สุด คือ

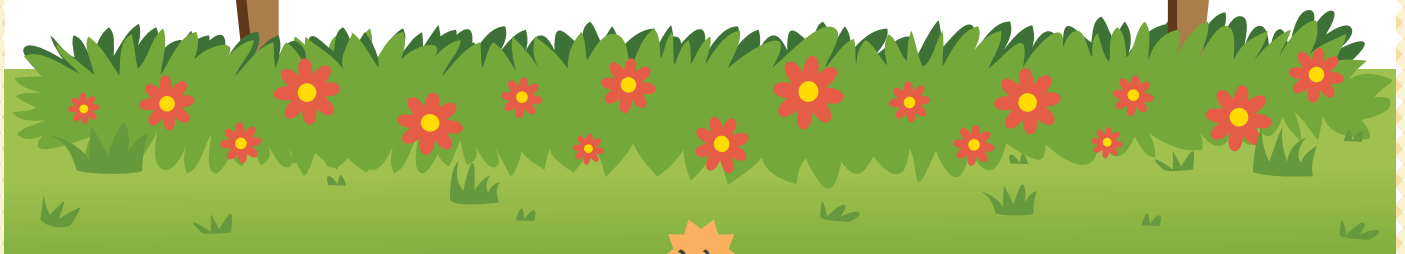
๒. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมากที่สุดคืออะไร

๓. กิจกรรมที่นักเรียนคิดว่า มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมากที่สุด
คืออะไร และเพราะเหตุใด

๔. นักเรียนมีแนวทางการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและคุ้มค่า
อย่างไร

อย่าลืมนำแนวทางนี้ไปทำข้อปฏิบัติร่วมกันของห้องเรียนด้วยนะจ๊ะ

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่

วันที่ เดือน พ.ศ.

บ.๓.๔ / พ.๔ - ๐๒

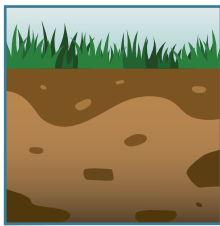
ใบงาน ๐๒ : แบบฝึกหัด เรื่องการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ

คำชี้แจง : ยกตัวอย่างการใช้ทรัพยากรธรรมชาติต่อไปนี้ให้ประหยัดและคุ้มค่า

ป่าไม้

.....
.....
.....

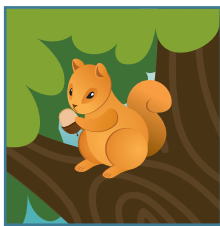
ดิน

.....
.....
.....

แหล่งน้ำ

.....
.....
.....

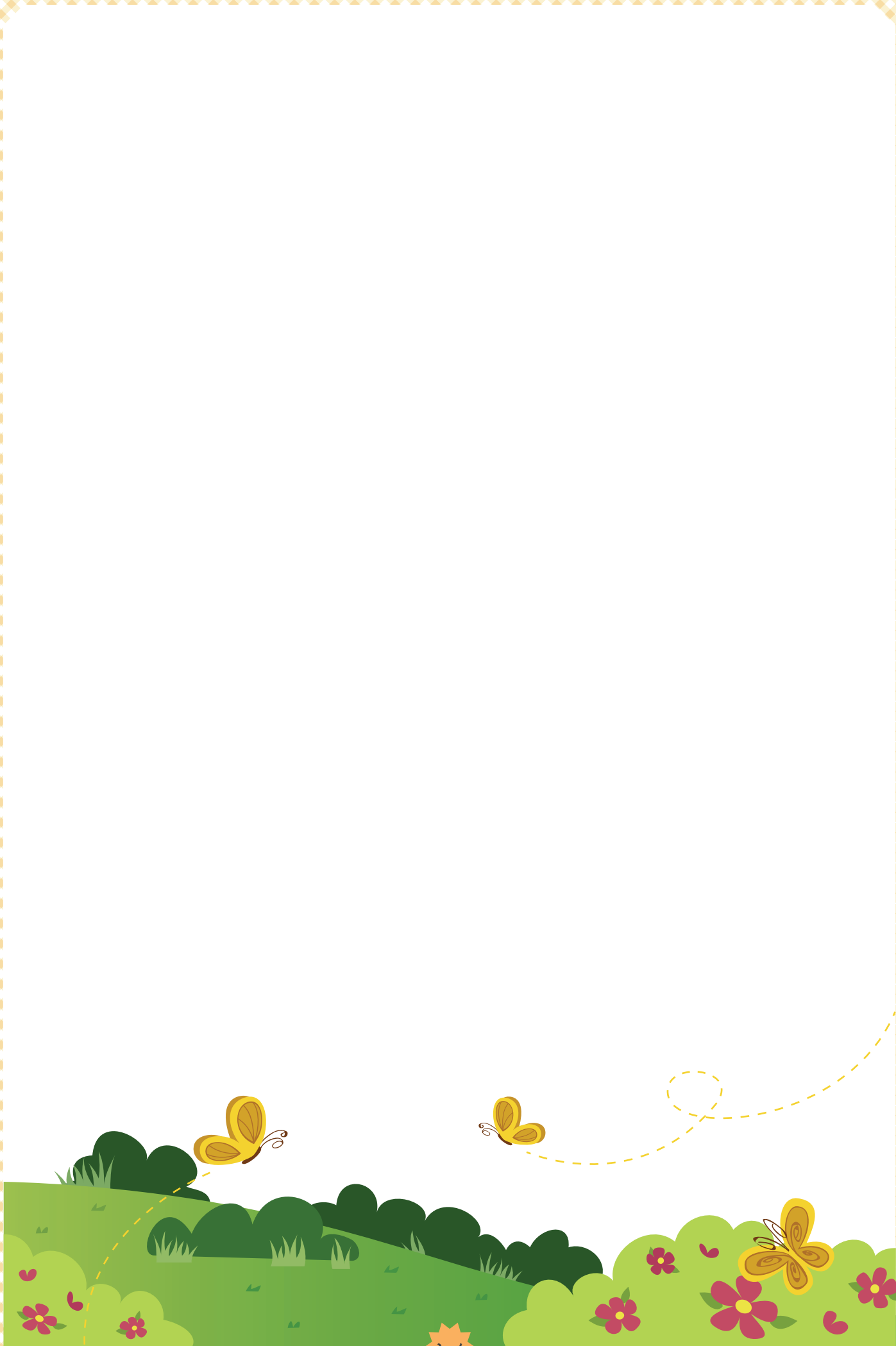
สัตว์ป่า

.....
.....
.....

อากาศ

.....
.....
.....

โรงเรียน: ข้อสอบวิชา วิทยาศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ : เรื่อง สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติรอบตัว
ภาคเรียนที่ ปีการศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่
สอบวันที่

ชื่อ - นามสกุล เลขที่ ชั้น

คำชี้แจง :

ข้อสอบมีทั้งหมด ๕ ข้อ รวม ๓ หน้า เวลา ๒๐ นาที คะแนนเต็ม ๕ คะแนน
ให้เขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด ๕ ข้อ ๕ คะแนน

คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๕	

ขอให้นักเรียนตั้งใจทำข้อสอบด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

๑. ข้อใดต่อไปนี้เป็นสิ่งแวดล้อมที่ไม่มีชีวิต

ก. แม่ไก่

ข. สุนัข

ค. ต้นไม้

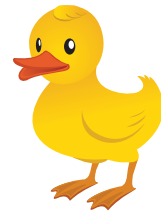
ง. หนังสือ

๒. ข้อใดต่อไปนี้ที่แสดงองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมได้ครบ ทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต

ก.

ข.

ค.

ง.

๓. ภาพในข้อใด ไม่เป็น ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อมในลักษณะของแหล่งที่อยู่

ก.

ข.

ค.

ง.

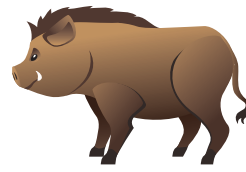
๔. ข้อใด ไม่จัด เป็นทรัพยากรธรรมชาติ

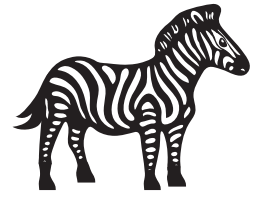
ก.

ข.

ค.

ง.

๕. ใคร เป็นคนที่มีวิธีการประหยัดไฟฟ้าที่ดีที่สุด

ก. เจน บั่นจักรยานมาโรงเรียน

ข. จูน ปิดไฟทุกครั้งเมื่อไม่ใช้

ค. จิน กินอาหารหมดทุกครั้ง

ง. เจิน ใช้ดินสอจนหมดด้าม

